

จังหวัดเลย

ประวัติและความเป็นมา

ยุคก่อนประวัติศาสตร์

ดินแดนที่เป็นที่ตั้งจังหวัดเลยในปัจจุบัน เป็นชุมชนมาแต่โบราณ โดยมีหลักฐานทางโบราณคดี อาทิเช่น เครื่องมือหินซึ่งเป็นโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังมี ขวานหินขัด กำไลหินขัดแถบอำเภอยางน้ำเขียว ซึ่งเชื่อกันว่ากลุ่มชนแถบนี้ดำรงชีวิตภายใต้สังคมเกษตรกรรม มีการกำหนดอายุไว้ประมาณ 9,000 ปี และ 4,000 – 2,000 ปี ยุคสัมฤทธิ์พบหลักฐานที่ทำให้สันนิษฐานได้ว่ามีการขุดแร่เหล็กและทองแดงในบริเวณอำเภอบางคมและอำเภอเมืองเลยขึ้นมาใช้

ยุคประวัติศาสตร์

พบหลักฐานใบเสมาในพื้นที่อำเภอยางน้ำเขียว อายุประมาณ 1,000-1,200 ปี ซึ่งเป็นยุคทวารวดี และแหล่งโบราณคดีในพื้นที่อำเภอยางน้ำเขียว คาดว่ามีอายุใกล้เคียงกัน และในพื้นที่นี้มีชุมชนซึ่งมีความเจริญจนมีสภาพเป็นเมือง อาทิ เมืองด่านซ้าย เมืองเชียงคาน เมืองท่าลี่ ส่วนเมืองเลยได้ยกฐานะจากชุมชนบ้านแฮะที่ตั้งอยู่ริมห้วยน้ำหมานซึ่งไหลจากภูเขาส่งภูผาหมานขึ้น เป็นเมือง ในปี พ.ศ.2396 ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 พระองค์ทรงพิจารณาเห็นว่า บริเวณลุ่มแม่น้ำเลย และที่ใกล้เคียงมีผู้คนพลเมืองหนาแน่นเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อน เพื่อประโยชน์สุขของอาณาประชาราษฎร และความปลอดภัยของบ้านเมือง เห็นสมควรจัดตั้งเป็นเมืองขึ้น จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาพิชัยนาครเป็นข้าหลวงในพระองค์ ออกมาสำรวจทำบัญชีไพร่สมและสำรวจบริเวณที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อตั้งเป็นเมือง พระยาพิชัยนาครเห็นว่าบริเวณที่ตั้งจังหวัดเลยปัจจุบันซึ่งอยู่ริมแม่น้ำหมาน และแม่น้ำเลยไหลมาบรรจบกันซึ่งได้แก่หมู่บ้านแฮะและบริเวณใกล้เคียง เป็นที่ราบอุดมสมบูรณ์ ทั้งมีพลเมืองหนาแน่นพอที่จะตั้งเป็นเมืองได้ พระยาพิชัยนาครจึงนำความขึ้นกราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงทราบ จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเมืองขึ้นและให้ชื่อว่า “ เมืองเลย ” ตามชื่อแม่น้ำเลยซึ่งเป็นแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดของบริเวณที่จะตั้งเมืองให้ขึ้นกับเมืองหล่มสัก พร้อมทั้งแต่งตั้งหลวงศรีสงครามเป็นเจ้าเมืองคนแรก (ท้าวคำแสน) และในปี 2434 (รศ.110) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสังเกตเห็นว่าฝรั่งตั้งท่าจะรุกราน พระราชอาณาเขต จึงได้จัดการปกครองพระราชอาณาเขต และปี 2435 กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยได้จัดระบบการปกครองใหม่ เมืองเลยจึงแยกจากเมืองหล่มสัก ยกฐานะขึ้นเป็นเมือง

ส่วนชาวเมืองเลยพื้นเมืองแท้เป็นชาวไทยเผ่าหนึ่ง ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากเผ่าไทยโบราณมีสำเนียงพูดคล้ายประชาชนในอำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรธานี และคล้ายประชาชนในแขวงไชยบุรี และหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สำเนียงพูดบางพยางค์ออกเสียงสูงคล้ายสำเนียงพูดของชาวปักซีใต้ เสียงพูดไพเราะนุ่มนวล สำเนียงพูดของชาวเมืองเลยจึงไม่เหมือนของชาวจังหวัดใดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานด้วยกัน

วิสัยทัศน์กระทรวงแรงงาน

“แรงงานมีผลิตภาพสูง มีความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี”

พันธกิจของกระทรวงแรงงาน

1. พัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรอบรู้
2. จัดเตรียมกำลังคนให้มีความพร้อม และพอเพียงต่อความต้องการทางเศรษฐกิจทุกภาคส่วน
3. เสริมสร้างให้แรงงานมีความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ดี
4. พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรและบุคลากรด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพ

สำนักงานแรงงานจังหวัดเลย

อำนาจหน้าที่

1. กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผลแผนการปฏิบัติงานของราชการกระทรวงแรงงาน ในความรับผิดชอบของส่วนราชการสังกัดกระทรวงแรงงานในเขตพื้นที่จังหวัด
2. ดำเนินการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ งานนโยบายและแผนงานพัฒนาศูนย์สารสนเทศด้านแรงงาน ในเขตพื้นที่จังหวัด
3. ประสานการดำเนินการโครงการพิเศษด้านแรงงานในเขตพื้นที่จังหวัด
4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานแรงงานจังหวัดเลย

ที่ตั้ง ศาลากลางจังหวัดเลย (หลังเก่า) ชั้น 2 ถ.มลิวรรณ ต.กุดป่อง อ.เมือง จ.เลย 42000

โทรศัพท์/โทรสาร 0-42813-557-8, 832-558, เว็บไซต์ [http:// loei.mol.go.th](http://loei.mol.go.th)

E-Mail: loei @ mol.go.th

คำนำ

สำนักงานแรงงานจังหวัดเลย มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับงานยุทธศาสตร์งานนโยบายและแผน รวมทั้งงานพัฒนาเป็นศูนย์สารสนเทศด้านแรงงาน ดังนั้น สำนักงานแรงงานจังหวัดเลย จึงได้จัดทำรายงานสถานการณ์แรงงานขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้อมูลแรงงานของจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางด้านข้อมูลแรงงาน โดยการนำเสนอข้อมูลเศรษฐกิจของจังหวัด และข้อมูลแรงงานในด้านกำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน การส่งเสริมการมีงานทำ การพัฒนาศักยภาพแรงงาน การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ และการประกันสังคม รวมถึงตัวชี้วัดภาวะแรงงานของจังหวัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแรงงานของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ

รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดเลย ประจำปีไตรมาส 4 ปี 2557 ซึ่งเป็นการรายงานข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2557 เพื่อให้สถานการณ์แรงงานสามารถเผยแพร่ได้ทัน และเป็นปัจจุบัน จึงได้ใช้ข้อมูลเบื้องต้นหรือข้อมูลการประมาณการจากหน่วยงานต่างๆ โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานในสังกัด ได้แก่ สำนักงานจัดหางานจังหวัดเลย ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเลย สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเลย และสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเลย และจากหน่วยงานจากภายนอก ได้แก่ สำนักงานสถิติจังหวัดเลย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเลย และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเลย สำนักงานแรงงานจังหวัดเลย ขอขอบคุณส่วนราชการและผู้เกี่ยวข้องที่ได้ให้การสนับสนุนข้อมูล ทำให้การจัดทำรายงานสถานการณ์แรงงานมีความสมบูรณ์ขึ้น

สำนักงานแรงงานจังหวัดเลย หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานสถานการณ์แรงงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป เพื่อพิจารณาใช้ประโยชน์ต่อไป

สำนักงานแรงงานจังหวัดเลย

กุมภาพันธ์ 2558

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	1
สภาพเศรษฐกิจจังหวัดเลย	5
ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน	12
สถานการณ์แรงงานจังหวัดเลย	19
1. กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน	19
2. การส่งเสริมการมีงานทำ	23
2.1 การจัดหางานในประเทศ	23
2.2 แรงงานต่างด้าว	27
2.3 การคาดประมาณกำลังแรงงาน – ผู้สำเร็จการศึกษา	28
2.4 แรงงานไทยในต่างประเทศ	31
3. การพัฒนาศักยภาพแรงงาน	33
4. การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ	33
4.1 การตรวจแรงงาน	33
4.2 การประสบอันตราย / เจ็บป่วยจากการทำงาน	36
4.3 การแรงงานสัมพันธ์	37
4.4 การเลิกจ้างแรงงาน	38
4.5 การสวัสดิการแรงงาน	38
5. การประกันสังคม	38
ตารางภาคผนวก	39